

Puutarhamarjat

Vadelma (*Rubus idaeus*)

Puutarhavadelmat sisältävät runsaasti kuitua ja folaattia. Viljeltyjä lajikkeita ovat muun muassa Maurin makea, Glen Ample, Muskoka, Ottawa, Preussen ja Stiora.

Kasvuolosuhteet: menestyy aurinkoisilla ja lämpimillä peltoaloilla, joiden multavuus on hyvä. Lohkon on hyvä tuulettua.

Perustaminen: taimiväli on 50-60 senttimetriä ja riviväli noin 3,5 metriä. Taimet istutetaan käsin. Perustamisvaiheessa tulee varoa maan tiivistymistä. Vadelma vaatii tuennan.

Kasvintuhoojat: Vadelmalle tyypillisimpiä tuholaisia ovat vattukuoriainen ja vattukärsäkäs, tauteja harmaahome, virustaudit sekä juuristotaudit. Torjuntaa tehdään muun muassa kemiallisesti, hyönteispölydyksin, sekä leikkaamalla kasvustoja.

Kasvuston hoito: vadelma on monivuotinen kasvi ja sen jo marjoneet versot leikataan aina joko keväällä tai syksyllä sadonkorjuun jälkeen. Lannoituksessa huomioidaan maan kasvukunto. Perustamisvaiheessa käytetään peruslannoitukseen marja-/hedelmälannoitusta. Sadenkorjuun jälkeen syksyllä käytetään PK-lannoitetta, mikä parantaa talvenkestävyyttä. Vadelma on itsepölytteinen, hyötyy hyönteispölytyksestä.

Sadonkorjuu: sato korjataan käsin heinä-elokuussa. Satoa käsitellään varoen ja tuoreeltaan marja ei säily pitkään. Vadelma ei säily tuoreeltaan pitkiä aikoja ja varastointitilojen tulee olla viileät. Vadelma pyritään jakamaan kuluttajalle mahdollisimman pian sadonkorjuun jälkeen.

Jalostusmahdollisuudet: Vadelmalla on lukuisia eri käyttötarkoituksia, muun muassa mehut, hillot, siirapit, viinit, liköörit ja viinietikka.

Markkinointikanavat: Vadelmaa markkinoidaan tuoreena, pakastettuna sekä erilaisina jatkojalosteina. Myynti voi tapahtua esimerkiksi suoraan tilalta, omien myyntipisteiden tai torimyyntin, Rekon tai tukun kautta